

FNV neemt gas terug bij DBA

Omstreden zzp-wet moet veelverdieners vrijwaren, eist vakbond

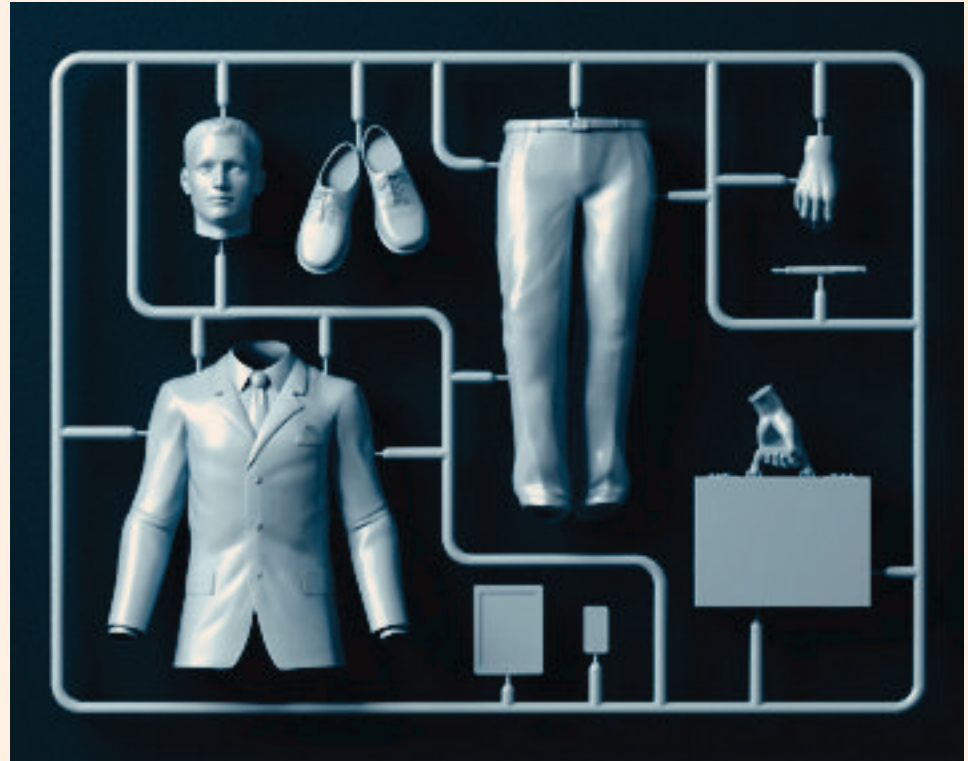
Elze Kuiper en Johan Leupen
Noordwijk

Staatssecretaris Eric Wiebes (Financiën) moet de uitvoering van zijn omstreden nieuwe wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelatie (DBA) dringend versoepelen, omdat die ten onrechte grote groepen zelfstandigen brodeloos maakt. Die opmerkelijke oproep doen FNV-bestuurslid Mariëtte Patijn en directeur Josien van Breda-Hoekstra van FNV Zelfstandigen tegenover het FD. De vakbond was tot voor kort een van de meest enthousiaste voorvechters van de wet, die op 1 mei is ingevoerd om het aantal schimmige schijnconstructies in te perken.

FNV vreest dat bij het opruimen van benedenliggende constructies te veel legitieme, succesvolle ondernemers sneuvelen. De vakbond maakt zich zorgen over de ondoorzichtige, rigide wijze waarop de Belastingdienst toetst wie zich ondernemer mag noemen. Patijn en Van Breda-Hoekstra roepen Wiebes daarom per brief op om vrijwaring te geven aan zzp'ers die hogere uurtarieven rekenen (tweemaal het gemiddelde cao-loon of hoger) en aantoonbaar projectmatige klussen doen met kop en een staart: zij zouden geen fiscale toets hoeven ondergaan.

Een recente aanleiding is onder meer de berichtgeving van het FD dat grote werkgevers veel zelfstandigen lozen uit angst voor boetes. 'Wij hebben honderden telefoontjes gehad van legitieme zzp'ers die geraakt worden door de rommelige invoering van de wet. In sommige gevallen zijn ze de helft van hun inkomen kwijt', zegt Van Breda-Hoekstra. 'De fiscus weet niet goed wat hij moet doen en vraagt daarom maar heel veel informatie op bij opdrachtgevers. Het is meer bureaucratie in plaats van deregulering', zegt zij.

Wiebes erkende vorige week al in de Tweede Kamer dat de wet ongewenste effecten heeft en aangepast moet worden. Er is volgens hem 'een groot grijs gebied' ontstaan rond de vraag wanneer sprake is van een gezagsverhouding. Dat maakt opdrachtgevers huiverig. Ze sturen zzp'ers weg



BEELD: HH

of nemen hen soms in dienst. Payrollbedrijven profiteren van alle onzekerheid en presenteren hun tussenkomst als oplossing. Wiebes vindt het onwenselijk dat zijn DBA zo een verdienmodel wordt, en komt eind november met een concreet wijzigingsvoorstel.

De complete opschorting van DBA, waar de grootste belangenbehartiger Stichting ZZP Nederland voor pleit, vindt de FNV te ver gaan. 'De uitwerking is ondoordacht, maar de intentie nog steeds goed: beter handhaven op schijnzelfstandigheid en de opdrachtgever aansprakelijk maken in plaats van de werkende', zegt Patijn. 'Dat blijft nodig, want er zijn te veel schijnzelfstandigen.'

Volgens haar is de omstreden wet 'met de juiste kaders van criteria goed werkbaar te krijgen', en is de wet nog altijd vele malen beter 'dan het rookgordijn van de VAR', de DBA-voorloper waarbij opdrachtgevers geen enkele aansprake-

lijkheid hadden mocht er sprake zijn van een schijnconstructie.

FNV kreeg onlangs het verwijt zelfstandigen uit lijfsbehoud te willen terugdringen in het korset van een vast dienstverband. Die aantijging van zzp-belangenbehartiger Maarten Post verwerpt Patijn. Volgens haar is het volgend jaar juist een speerpunt om veel meer zzp'ers als FNV-lid te werven. 'We moeten ons als zzp'ers en werknemer niet tegen elkaar laten uitspelen. We zitten op een glijbaan van dalende lonen en uurtarieven. Je kunt alleen de positie van zzp'ers verbeteren als je samen optrekt, bijvoorbeeld door minimumtarieven te eisen voor groepen zzp'ers die daarom vragen.'

Binnen FNV is het volgens Patijn een voortschrijdend inzicht dat de bond niet alleen maar kan opkomen voor een dalend aantal vaste werknemers. Ook uitzendkrachten en zzp'ers horen erbij.